

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

28. listopadu 2024*

„Řízení o předběžné otázce – Ochrana fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů – Směrnice (EU) 2016/680 – Článek 4 odst. 1 písm. a) až c) – Článek 8 odst. 1 a 2 – Článek 10 – Obviněná osoba – Policejní registrace biometrických a genetických údajů – Nucený výkon – Cíle prevence a odhalování trestných činů – Výklad rozsudku ze dne 26. ledna 2023, Ministerstvo na vatrešnite raboti (Registrace biometrických a genetických údajů policií) (C-205/21, EU:C:2023:49) – Povinnost konformního výkladu – Posouzení ‚naprosté nezbytnosti‘ zpracování citlivých údajů – Úloha příslušných orgánů“

Ve věci C-80/23,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím Městského soudu v Sofii (Sofijski gradski sad, Bulharsko) ze dne 14. února 2023, došlým Soudnímu dvoru dne 14. února 2023, v trestním řízení proti

V. S.,

za účasti:

Ministerstvo na vatrešnite raboti, Glavna direkcija za borba s organiziranata prestapnost,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení: I. Jarukaitis, předseda čtvrtého senátu vykonávající funkci předsedy pátého senátu, D. Gratsias (zpravodaj) a E. Regan, soudci,

generální advokát: J. Richard de la Tour,

za soudní kancelář: R. Stefanova-Kamiševa, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 20. března 2024,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

- za bulharskou vládu: T. Mitova a T. Cingileva, jako zmocněnkyně,
- za maďarskou vládu: Zs. Biró-Tóth a Z. Fehér, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: bulharština.

– za Evropskou komisi: A. Bouchagiar, C. Georgieva, H. Kranenborg a F. Wilman, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 13. června 2024,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 6 písm. a) a článku 10 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV (Úř. věst. 2016, L 119, s. 89).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci trestního řízení zahájeného proti V. S. ve věci nuceného výkonu shromáždění jejich biometrických a genetických údajů pro účely jejich registrace.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Bod 37 odůvodnění směrnice 2016/680 uvádí:

„Osobní údaje, které jsou svou povahou obzvláště citlivé z hlediska základních práv a svobod, zasluhují zvláštní ochranu, jelikož by při jejich zpracování mohla vzniknout závažná rizika pro základní práva a svobody. [...] Zpracování těchto údajů by mělo být právními předpisy povoleno [...] tehdy, kdy subjekt údajů udělil výslovný souhlas se zpracováním údajů, které je pro něj zvláště invazivní. Souhlas subjektu údajů by však sám o sobě neměl představovat právní základ pro zpracování tak citlivých osobních údajů příslušnými orgány.“

- 4 Článek 1 této směrnice, nadepsaný „Předmět a cíle“, v odstavci 1 stanoví:

„Tato směrnice stanoví pravidla týkající se ochrany fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, včetně ochrany před hrozbami pro veřejnou bezpečnost a jejich předcházení.“

- 5 Článek 3 uvedené směrnice stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumějí:

[...]

7. „příslušným orgánem“:

- a) jakýkoliv orgán veřejné moci příslušný k prevenci, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů či výkonu trestů, včetně ochrany před hrozbami pro veřejnou bezpečnost a jejich předcházení; nebo
- b) jakýkoliv jiný orgán nebo subjekt pověřený právem členského státu plnit veřejnou funkci a vykonávat veřejnou moc pro účely prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů či výkonu trestů, včetně ochrany před hrozbami pro veřejnou bezpečnost a jejich předcházení;

[...]“

6 Článek 4 téže směrnice, nadepsaný „Zásady zpracování osobních údajů“, v odstavci 1 stanoví:

„Členské státy zajistí, aby byly osobní údaje:

- a) zpracovávány zákonným a korektním způsobem;
- b) shromažďovány pro určité, výslovně vyjádřené a legitimní účely a nebyly zpracovávány způsobem, který je s těmito účely neslučitelný;
- c) přiměřené, relevantní a omezené na nezbytný rozsah ve vztahu k účelům, pro které jsou zpracovávány;

[...]“

7 Článek 6 směrnice 2016/680, nadepsaný „Rozlišování mezi různými kategoriemi subjektů údajů“, zní:

„Členské státy stanoví, že správce, v příslušných případech a pokud je to možné, musí jasně rozlišovat mezi osobními údaji různých kategorií subjektů údajů, například:

- a) osob, u nichž existují závažné důvody se domnívat, že spáchaly trestný čin nebo se jej chystají spáchat;

[...]“

8 Článek 8 této směrnice, nadepsaný „Zákonnost zpracování“, stanoví:

„1. Členské státy stanoví, že zpracování je zákonné, pouze pokud je nezbytné ke splnění úkolu prováděného příslušným orgánem pro účely stanovené v čl. 1 odst. 1 a v rozsahu nezbytném pro tyto účely a pokud má základ v právu Unie nebo členského státu.

2. Právo členského státu upravující zpracování v oblasti působnosti této směrnice stanoví alespoň cíle zpracování, osobní údaje, jež mají být zpracovány, a účely zpracování.“

- 9 Článek 10 uvedené směrnice, nadepsaný „Zpracování zvláštních kategorií osobních údajů“, stanoví:

„Zpracování osobních údajů, které vypovídají o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání či filosofickém přesvědčení nebo členství v odborech, a zpracování genetických údajů, biometrických údajů za účelem jedinečné identifikace fyzické osoby, údajů o zdravotním stavu nebo údajů o sexuálním životě či sexuální orientaci fyzické osoby je povoleno pouze tehdy, pokud je zcela nezbytné, pokud existují vhodné záruky práv a svobod subjektu údajů a:

- a) pokud je povoleno právem Unie nebo členského státu;
- b) na ochranu životně důležitých zájmů subjektu údajů nebo jiné fyzické osoby; nebo
- c) pokud se týká údajů zjevně zveřejněných subjektem údajů.“

Bulharské právo

NK

- 10 Podle čl. 11 odst. 2 trestního zákoníku (Nakazatelen kodeks), ve znění použitelném na věc v původním řízení (dále jen „NK“), jsou trestné činy úmyslné, pokud si je pachatel vědom povahy svého jednání nebo pokud zamýšlel následek trestného činu, nebo pokud jej umožnil. Převážná většina trestných činů stanovených v NK je úmyslná.

NPK

- 11 Článek 46 odst. 1 a článek 80 trestního řádu (Nakazateleno-procesualen kodeks), ve znění použitelném na věc v původním řízení (dále jen „NPK“), stanoví, že trestné činy jsou stíhány buď z úřední povinnosti, tedy na základě obžaloby státního zástupce, nebo z podnětu účastníka uplatňujícího občanskoprávní nároky. Téměř všechny trestné činy stanovené NK jsou stíhány z úřední povinnosti.
- 12 Článek 219 odst. 1 NPK stanoví, že „jsou-li dány dostatečné důkazy o tom, že určitá osoba je vinna ze spáchání trestného činu, který je stíhán z úřední povinnosti“, je tato osoba obviněna a je o této skutečnosti informována. Mohou se na ni vztahovat různá procesní donucovací opatření, proti kterým se může bránit poskytnutím vysvětlení nebo předložením důkazů.
- 13 Podle NPK vyšetřovací úkony, které jsou prováděny během přípravné fáze trestního řízení za účelem shromažďování důkazů a které vedou k narušení soukromí fyzických osob, v zásadě podléhají předchozímu povolení soudu.
- 14 Mezi tyto vyšetřovací úkony patří mimo jiné výslech osoby podle článku 158 NPK. Tento výslech v podstatě slouží k určení fyzických vlastností osoby a v případě potřeby může zahrnovat pořízení fotografií, sejmutí otisků prstů a odběr vzorků za účelem vytvoření profilu DNA. Uvedený výslech se provádí se souhlasem dané osoby. Pokud s tím daná osoba nesouhlasí, provede se nucený výslech na základě předchozího povolení soudu, s výjimkou naléhavých případů, kdy musí být žádost o soudní povolení podána následně.

- 15 V této souvislosti je trestní spis předložen příslušnému soudu, který může přezkoumat veškerý spisový materiál, aby posoudil, zda je žádost o předchozí povolení nebo následné povolení opodstatněná.

ZMVR

- 16 Podle článku 6 zákona o ministerstvu vnitra (zakon sa Ministerstvo na vatrešnite raboti) (DV č. 53 ze dne 27. června 2014), ve znění použitelném na věc v původním řízení (dále jen „ZMVR“), vykonává ministerstvo vnitra určité hlavní činnosti, mezi něž patří operativně pátrací a sledovací činnost, činnosti vyšetřování trestných činů a informační činnost.
- 17 Na základě článku 27 ZMVR jsou údaje evidované policií na základě článku 68 tohoto zákona používány pouze k ochraně národní bezpečnosti, boji proti trestné činnosti a udržování veřejného pořádku.
- 18 Článek 68 ZMVR zní:

„1. Policejní orgány provádějí policejní registraci osob, které jsou obviněny ze spáchání úmyslného trestného činu stíhaného z úřední povinnosti. [...]

2. Policejní registrace představuje kategorii zpracování osobních údajů osob uvedených v odstavci 1, které se provádí za podmínek stanovených tímto zákonem.

3. Pro účely policejní registrace policejní orgány:

1) shromažďují osobní údaje uvedené v článku 18 [zákona o bulharských osobních dokladech (zakon za balgarskite lični dokumenti)];

2) odeberou osobám otisky prstů a pořídí jejich fotografie;

3) odeberou vzorky k vytvoření profilu DNA těchto osob.

4. Souhlas osoby se nevyžaduje pro úkony uvedené v odst. 3 bodě 1.

5. Osoby jsou povinny poskytnout součinnost a nebránit policejním orgánům v provádění úkonů uvedených v odstavci 3 ani je jinak neztěžovat. Pokud osoba odmítne dát souhlas, přistoupí se k nucenému provedení úkonů uvedených v odst. 3 bodech 2 a 3 se souhlasem soudce příslušného soudu prvního stupně, do jehož pravomoci spadá trestný čin stíhaný z úřední povinnosti, z něhož je osoba obviněna.

[...]“

NRISPR

- 19 Nařízení o pravidlech provádění policejní registrace (naredba za reda za izvaršvane i snemane na policejska registracia) (DV č. 90 ze dne 31. října 2014), ve znění použitelném na věc v původním řízení (dále jen „NRISPR“), upřesňuje prováděcí pravidla pro policejní registraci podle článku 68 ZMVR.

- 20 Na základě čl. 11 odst. 2 NRISPR je osobě, která má být zapsána do policejní registrace, předloženo prohlášení, které musí vyplnit a ve kterém může vyjádřit souhlas nebo nesouhlas, pokud jde o opatření spočívající v pořízení fotografií, snímání otisků prstů a odběru vzorků DNA. Podle čl. 11 odst. 4 NRISPR podá policie v případě nesouhlasu této osoby žádost k příslušnému soudu, aby povolil nucený výkon těchto opatření.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 21 Usnesením ze dne 1. března 2021 byla V. S. na základě článku 255 a čl. 321 odst. 2 a 3 NK obviněna z toho, že se spolu s dalšími třemi osobami účastnila organizované zločinecké skupiny, která byla založena za účelem obohacení v rámci činnosti dvou obchodních společností, s cílem spáchat společně na bulharském území trestné činy podvodu při stanovení a placení daňových dluhů v souvislosti s daní z přidané hodnoty.
- 22 Po doručení uvedeného usnesení o vznesení obvinění byla V. S. policejními orgány, které jsou příslušnými orgány ve smyslu čl. 3 bodu 7 směrnice 2016/680, vyzvána, aby se podrobila policejní registraci podle článku 68 ZMVR. Byl jí předložen formulář prohlášení, ve kterém uvedla, že byla informována o existenci právního základu umožňujícího provedení této policejní registrace a že se odmítá podrobit shromáždění daktyloskopických a fotografických údajů, které se jí týkají, pro účely jejich registrace a odběru za účelem vytvoření jejího profilu DNA. Tyto policejní orgány toto shromáždění neprovedly a obrátily se na Specializovaný trestní soud (Specializiran nakazatelen sad, Bulharsko) za účelem jeho nuceného výkonu.
- 23 V žádosti policejních orgánů zaslané uvedenému soudu bylo uvedeno, že o vině osob stíhaných v rámci daného trestního řízení, a to včetně V. S., byly shromážděny dostatečné důkazy. V uvedené žádosti bylo upřesněno, že V. S. je oficiálně stíhána pro spáchání trestného činu uvedeného v čl. 321 odst. 3 bodě 2 NK ve spojení s odstavcem 2 tohoto článku a že se odmítla podrobit shromáždění daktyloskopických a fotografických údajů, které se jí týkají, pro účely jejich registrace a odběru za účelem vytvoření jejího profilu DNA, přičemž byl citován právní základ pro shromažďování těchto údajů. Konečně byl v této žádosti uvedený soud požádán, aby povolil nucený výkon tohoto shromažďování. K uvedené žádosti byly přiloženy pouze kopie usnesení o vznesení obvinění V. S. a formuláře prohlášení, který vyplnila.
- 24 Vzhledem k tomu, že Specializovaný trestní soud (Specializiran nakazatelen sad) měl pochybnosti o tom, zda je postup policejní registrace slučitelný s unijním právem, podal rozhodnutím ze dne 31. března 2021 k Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.
- 25 Podstatou třetí otázky uvedeného soudu konkrétně bylo, zda čl. 6 písm. a) směrnice 2016/680 a články 47 a 48 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) musí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že v případě, že obviněný z úmyslného trestného činu stíhaného z úřední povinnosti odmítne dobrovolně spolupracovat při shromažďování biometrických a genetických údajů, které se jej týkají, pro účely jejich registrace, je příslušný trestní soud povinen povolit nucený výkon tohoto shromáždění, aniž má pravomoc posoudit, zda existují závažné důvody se domnívat, že dotyčná osoba spáchala trestný čin, z něhož je obviněna [rozsudek ze dne 26. ledna 2023, Ministerstvo na vatrešnite raboti (Registrace biometrických a genetických údajů policii), C-205/21, EU:C:2023:49, bod 77, dále jen „rozsudek Registrace biometrických a genetických údajů I“].

- 26 Mimoto bylo cílem čtvrté otázky v podstatě určit, zda článek 10 směrnice 2016/680 ve spojení s čl. 4 odst. 1 písm. a) až c), jakož i s čl. 8 odst. 1 a 2 této směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátním právním předpisům, které stanoví systematické shromažďování biometrických a genetických údajů každého obviněného z úmyslného trestného činu stíhaného z úřední povinnosti pro účely jejich registrace, aniž stanoví příslušnému orgánu povinnost určit a prokázat, že je toto shromažďování nezbytné pro dosažení konkrétních sledovaných cílů a že těchto cílů nelze dosáhnout shromážděním pouze některých dotčených údajů (rozsudek Registrace biometrických a genetických údajů I, bod 114).
- 27 V důsledku legislativní změny, která vstoupila v platnost dne 27. července 2022, byl Specializovaný trestní soud (Specializiran nakazatelen sad) zrušen a věc v původním řízení byla k tomuto datu převedena na Městský soud v Sofii (Sofijski gradski sad, Bulharsko), který je předkládajícím soudem.
- 28 V rozsudku Registrace biometrických a genetických údajů I (bod 110 a bod 2 výroku) Soudní dvůr v odpovědi na třetí otázku rozhodl, že čl. 6 písm. a) směrnice 2016/680 a články 47 a 48 Listiny musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že v případě, že osoba obviněná z úmyslného trestného činu stíhaného z úřední povinnosti odmítne dobrovolně spolupracovat při shromažďování biometrických a genetických údajů, které se jí týkají, pro účely jejich registrace, je příslušný trestní soud povinen povolit opatření spočívající v nuceném výkonu tohoto shromažďování, aniž je oprávněn posoudit, zda existují závažné důvody se domnívat, že dotyčná osoba spáchala trestný čin, pro který jí bylo sděleno obvinění, za předpokladu, že vnitrostátní právo následně zaručuje účinný soudní přezkum podmínek tohoto sdělení obvinění, z nichž vyplývá povolení k provedení uvedeného shromažďování.
- 29 V rámci odpovědi na čtvrtou otázku Soudní dvůr konstatoval, že vnitrostátní právní úprava, která stanoví systematické shromažďování biometrických a genetických údajů každého obviněného z úmyslného trestného činu stíhaného z úřední povinnosti, je v zásadě v rozporu s požadavkem uvedeným v článku 10 směrnice 2016/680, podle kterého musí být zpracování zvláštních kategorií údajů uvedených v tomto článku povoleno „pouze tehdy, pokud je zcela nezbytné“ (rozsudek Registrace biometrických a genetických údajů I, bod 128).
- 30 Pokud jde o důsledky, které měl předkládající soud dovodit z tohoto závěru, Soudní dvůr v bodě 133 uvedeného rozsudku upřesnil, že předkládajícímu soudu přísluší ověřit, zda je za účelem zajištění účinnosti článku 10 směrnice 2016/680 možné vykládat vnitrostátní právní úpravu, která stanoví tento nucený výkon, v souladu s unijním právem. Předkládajícímu soudu zejména příslušelo ověřit, zda vnitrostátní právo umožňuje posoudit „naprostou nezbytnost“ shromažďování jak biometrických údajů, tak genetických údajů dotyčné osoby pro účely jejich registrace. V tomto ohledu je třeba zejména ověřit, zda mohou povaha a závažnost trestného činu, z něhož je dotyčná osoba v původním trestním řízení podezřelá, nebo jiné relevantní skutečnosti představovat okolnosti, které mohou takovou „naprostou nezbytnost“ prokázat. Kromě toho je třeba se ujistit, že shromažďování údajů z matrice, které je rovněž stanoveno v rámci policejní registrace, neumožňuje samo o sobě dosáhnout sledovaných cílů.
- 31 V bodě 134 téhož rozsudku Soudní dvůr uvedl, že v případě, že vnitrostátní právo takový přezkum opatření spočívajícího ve shromažďování biometrických a genetických údajů nezaručuje, přísluší předkládajícímu soudu, aby zajistil plný účinek uvedeného článku 10 tím, že žádost policejních orgánů o povolení nuceného výkonu tohoto shromažďování zamítne.

- 32 S ohledem na všechny důvody uvedené v bodech 116 až 134 rozsudku Registrace biometrických a genetických údajů I Soudní dvůr v odpovědi na čtvrtou otázku rozhodl, že článek 10 směrnice 2016/680 ve spojení s čl. 4 odst. 1 písm. a) až c), jakož i s čl. 8 odst. 1 a 2 této směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátním právním předpisům, které stanoví systematické shromažďování biometrických a genetických údajů každého obviněného z úmyslného trestného činu stíhaného z úřední povinnosti pro účely jejich registrace, aniž stanoví příslušnému orgánu povinnost ověřit a prokázat, zda je toto shromažďování zcela nezbytné k dosažení konkrétních sledovaných cílů a dále zda těchto cílů nelze dosáhnout opatřeními, která představují méně závažný zásah do práv a svobod dotyčné osoby (rozsudek Registrace biometrických a genetických údajů I, bod 135 a bod 3 výroku).
- 33 V návaznosti na vynesení uvedeného rozsudku se předkládající soud zamýšlí nad důsledky, které má zejména s ohledem na úvahy připomenuté v bodě 30 tohoto rozsudku vyvodit z odpovědi Soudního dvora na čtvrtou otázku za účelem rozhodnutí o žádosti policejních orgánů znějící na nucený výkon shromáždění osobních údajů, o které se jedná v původním řízení.
- 34 V tomto ohledu má za to, že nemůže provést ověření uvedená v tomto bodě na základě dokumentů, které mu tyto orgány předaly, tedy na základě usnesení o vznesení obvinění proti V. S. a formuláře prohlášení, kterým V. S. odmítá, aby byly shromážděny její biometrické a genetické údaje uvedené v bodě 23 tohoto rozsudku. Má za to, že za tímto účelem by musel mít k dispozici celý spis, což by vyžadovalo, aby nepoužil zvláštní pravidlo stanovené pro postup policejní registrace v čl. 68 odst. 5 druhé větě ZMVR, ale aby použil obecná pravidla NPK použitelná na udělení předběžného soudního povolení k provedení vyšetřovacích úkonů, které zasahují do soukromí fyzických osob, a zejména článek 158 tohoto trestního řádu.
- 35 Dále předkládající soud uvádí, že Soudní dvůr v bodech 100 a 101 rozsudku Registrace biometrických a genetických údajů I rozhodl, že není v rozporu s článkem 47 Listiny, pokud soud, u něhož byla podána žádost o povolení nuceného shromažďování biometrických a genetických údajů obviněného, nemá k dispozici důkazy, které vedly k tomuto obvinění, a tudíž nemůže tyto důkazy posoudit.
- 36 Předkládající soud má však za to, že tato úvaha vychází z nesprávného předpokladu, že pokud by soud posoudil důkazy odůvodňující obvinění v přípravné fázi trestního řízení, mohlo by to narušit průběh trestního vyšetřování, během něhož jsou tyto údaje shromažďovány.
- 37 Zejména zdůrazňuje, že výkon účinného soudního přezkumu a předání spisu soudu stanovil bulharský zákonodárce v souvislosti s řízením podle článku 158 NPK, avšak v souvislosti s policejní registrací nikoli. Předkládající soud má za to, že důvodem tohoto rozdílného právního režimu je, že shromažďování údajů v rámci této registrace požaduje policie, a nikoli státní zástupce, a dále že ke shromažďování uvedených údajů dochází pouze za účelem jejich možného využití v budoucnu, pokud by taková potřeba vznikla. Naproti tomu účelem neexistence takového účinného soudního přezkumu v takové situaci není podle jeho názoru respektovat důvěrnost vyšetřování ani nenarušovat budoucí vyšetřovací úkony v rámci předmětného trestního řízení.
- 38 Za těchto podmínek je předkládající soud toho názoru, že před tím, než požádá příslušné orgány o předání trestního spisu, potřebuje od Soudního dvora potvrzení, že takový požadavek není v rozporu s body 100 a 101 rozsudku Registrace biometrických a genetických údajů I, nebo

naopak informaci o tom, že ověření uvedená v bodě 133 uvedeného rozsudku musí být provedena pouze na základě usnesení o vznesení obvinění proti dotčené osobě a prohlášení této osoby, že nesouhlasí se shromažďováním svých biometrických a genetických údajů.

- 39 Mimoto pro případ, že by Soudní dvůr takové potvrzení poskytl, má předkládající soud za to, že pokud by měl k dispozici trestní spis, musel by provést posouzení opodstatněnosti uvedeného obvinění.
- 40 Za těchto podmínek se Městský soud v Sofii (Sofijski gradski sad) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Je požadavek přezkumu ‚naprosté nezbytnosti‘ podle článku 10 směrnice 2016/680, jak jej Soudní dvůr vyložil v bodě 133 rozsudku [Registrace biometrických a genetických údajů I], splněn, pokud je tento přezkum proveden pouze na základě usnesení o vznesení obvinění proti dotčené osobě a na základě písemného odmítnutí dotčené osoby, aby byly shromažďovány její biometrické a genetické údaje, nebo je nutné, aby měl soud k dispozici všechny dokumenty obsažené ve spise, který je mu podle vnitrostátního práva předložen v případě žádosti o povolení provedení vyšetřovacích úkonů, které zasahují do soukromí fyzických osob, pokud je tato žádost podána v trestní věci?
- 2) V případě kladné odpovědi na první otázku, může soud poté, co mu byl spis předložen, v rámci posouzení „naprosté nezbytnosti“ podle článku 10 ve spojení s čl. 6 písm. a) směrnice 2016/68 rovněž posoudit, zda existují závažné důvody se domnívat, že obviněný spáchal trestný čin uvedený v obvinění?“

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 41 Evropská komise tvrdí, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je nepřípustná. V tomto ohledu se domnívá, že Soudní dvůr poskytl v rozsudku Registrace biometrických a genetických údajů I předkládajícímu soudu výklad unijního práva, na němž závisí řešení sporu, který mu byl předložen. Kromě toho tvrdí, že předběžné otázky vycházejí z nesprávného pochopení uvedeného rozsudku. V bodě 133 uvedeného rozsudku se totiž Soudní dvůr podle jejího názoru nevyjádřil k přezkumu, který musí vnitrostátní soud provést před povolením úkonu spočívajícího ve shromažďování biometrických a genetických údajů, a neuložil tedy předkládajícímu soudu, aby provedl zvláštní úkon v souvislosti s tímto shromažďováním. Dále uvedený soud z bodů 100 a 101 rozsudku Registrace biometrických a genetických údajů I podle jejího názoru nesprávně dovozuje, že Soudní dvůr shledal, že omezený soudní přezkum podle čl. 68 odst. 5 ZMVR je v souladu s unijním právem, a na tomto základě dospěl k závěru, že mezi těmito body a bodem 133 uvedeného rozsudku existuje rozpor.
- 42 Na prvním místě je třeba uvést, že podle ustálené judikatury Soudního dvora je v rámci spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy zavedené článkem 267 SFEU věcí pouze vnitrostátního soudu, kterému byl spor předložen a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, aby s ohledem na konkrétní okolnosti věci posoudil jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání rozsudku, tak relevanci otázek, které Soudnímu dvoru klade. Týkají-li se tedy položené otázky výkladu unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (rozsudek ze dne 6. listopadu 2018, Bauer a Willmeroth, C-569/16 a C-570/16, EU:C:2018:871, bod 23 a citovaná judikatura).

- 43 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, kterou předložil vnitrostátní soud, lze tedy odmítnout jen tehdy, je-li zjevné, že požadovaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudek ze dne 6. listopadu 2018, Bauer a Willmeroth, C-569/16 a C-570/16, EU:C:2018:871, bod 24 a citovaná judikatura).
- 44 Na druhém místě je třeba rovněž připomenout, že závaznost rozsudku o předběžné otázce nebrání tomu, aby vnitrostátní soud, jemuž je tento rozsudek určen, shledal nezbytným obrátit se znovu na Soudní dvůr, než rozhodne spor v původním řízení. Takový postup může být odůvodněný zejména tehdy, má-li vnitrostátní soud obtíže s pochopením nebo uplatněním rozsudku, položí-li Soudnímu dvoru novou právní otázku nebo předloží-li mu k posouzení nové skutečnosti, na základě kterých by Soudní dvůr mohl odpovědět odlišně na otázku již položenou (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. března 2003, Kaba, C-466/00, EU:C:2003:127, bod 39 a citovaná judikatura, a rozsudek ze dne 9. března 2023, Pro Rauchfrei II, C-356/22, EU:C:2023:174, bod 16 a citovaná judikatura).
- 45 V projednávaném případě předkládající soud svými otázkami žádá Soudní dvůr o upřesnění požadavku týkajícího se soudního přezkumu „naprosté nezbytnosti“ shromažďování biometrických a genetických údajů ve smyslu článku 10 směrnice 2016/680, který byl podle jeho názoru uveden v bodě 133 rozsudku Registrace biometrických a genetických údajů I za účelem rozhodnutí o žádosti bulharských policejních orgánů znějící na nucený výkon shromažďování takových skupin údajů; uvedená žádost je právě základem předběžných otázek, na které Soudní dvůr v uvedeném rozsudku odpověděl. Z toho plyne, že položené otázky přímo souvisejí se sporem v původním řízení a jsou relevantní pro to, aby předkládající soud mohl tento spor rozhodnout.
- 46 Pokud jde o argumentaci Komise týkající se toho, že předkládající soud údajně nesprávně vyložil body 100, 101 a 133 rozsudku Registrace biometrických a genetických údajů I, tato argumentace se ve skutečnosti týká meritorní stránky položených otázek, a nemůže tedy z podstaty věci vést k jejich nepřijatelnosti [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. října 2022, Proximus (Veřejné elektronické účastnické seznamy), C-129/21, EU:C:2022:833, bod 59 a citovaná judikatura].
- 47 Z výše uvedeného vyplývá, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je přípustná.

K předběžným otázkám

K první otázce

- 48 Podle ustálené judikatury platí, že v rámci postupu spolupráce mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem zavedeného článkem 267 SFEU přísluší Soudnímu dvoru poskytnout vnitrostátnímu soudu užitečnou odpověď, která mu umožní rozhodnout spor, jenž mu byl předložen. Z tohoto hlediska je na Soudním dvoru, aby případně přeformuloval otázky, které jsou mu položeny. Soudní dvůr může kromě toho zohlednit i normy unijního práva, na které vnitrostátní soud ve svých otázkách neodkázal (rozsudek ze dne 30. ledna 2024, Direktor na Glavna direkcija „Nacionalna policia“ pri MVR – Sofia, C-118/22, EU:C:2024:97, bod 31 a citovaná judikatura).

- 49 V projednávaném případě, jak vyplývá z bodů 29 až 32 tohoto rozsudku, se Soudní dvůr v bodech 116 až 135 rozsudku Registrace biometrických a genetických údajů I zabýval otázkou, zda unijní právo brání vnitrostátním právním předpisům, které nestanoví povinnost příslušných orgánů ověřit a prokázat „naprostou nezbytnost“ shromažďování biometrických i genetických údajů dotyčné osoby pro účely jejich registrace.
- 50 V tomto ohledu je třeba připomenout, že čl. 3 bod 7 směrnice 2016/680 definuje pojem „příslušný orgán“, pod něhož spadají policejní orgány dotčené ve sporu v původním řízení, jako jakýkoliv orgán veřejné moci příslušný k prevenci, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů či výkonu trestů, včetně ochrany před hrozbami pro veřejnou bezpečnost a jejich předcházení, jakož i jakýkoliv jiný orgán nebo subjekt pověřený právem členského státu plnit veřejnou funkci a vykonávat veřejnou moc pro tyto účely.
- 51 Dále vzhledem k tomu, že v bodě 135 a v bodě 3 výroku rozsudku Registrace biometrických a genetických údajů I se Soudní dvůr, pokud jde o odpověď na čtvrtou otázku ve věci, v níž byl vydán uvedený rozsudek, opřel o výklad článku 10 směrnice 2016/680 ve spojení s čl. 4 odst. 1 písm. a) až c) a s čl. 8 odst. 1 a 2 této směrnice, je třeba mít za to, že projednávaná otázka se týká rovněž všech těchto ustanovení.
- 52 Je tedy třeba konstatovat, že podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda článek 10 směrnice 2016/680 ve spojení s čl. 4 odst. 1 písm. a) až c) a s čl. 8 odst. 1 a 2 této směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že pokud vnitrostátní právní předpisy stanoví systematické shromažďování biometrických a genetických údajů každé osoby obviněné z úmyslného trestného činu stíhaného z úřední povinnosti pro účely jejich registrace, aniž stanoví příslušnému orgánu ve smyslu čl. 3 bodu 7 uvedené směrnice povinnost ověřit a prokázat naprostou nezbytnost tohoto shromažďování v souladu s článkem 10 téže směrnice, splnění takové povinnosti může být zajištěno soudem, na který se tento příslušný orgán obrátil za účelem nuceného výkonu uvedeného shromažďování, a to případně tím, že si vyžádá předání trestního spisu.
- 53 Je třeba připomenout, že článek 10 směrnice 2016/680 představuje zvláštní ustanovení, které upravuje zpracování zvláštních kategorií osobních údajů, zejména biometrických a genetických údajů. Cílem tohoto ustanovení je zajistit zvýšenou ochranu subjektu údajů, jelikož dotčené údaje mohou z důvodu zvláštní citlivosti a kontextu, ve kterém jsou zpracovávány, způsobit – jak vyplývá z bodu 37 odůvodnění uvedené směrnice – závažná rizika pro taková základní práva a svobody, jako je právo na respektování soukromého života a právo na ochranu osobních údajů, která jsou zakotvena v člancích 7 a 8 Listiny (rozsudek Registrace biometrických a genetických údajů I, bod 116, a rozsudek ze dne 30. ledna 2024, Direktor na Glavna direkcija „Nacionalna policia“ pri MVR – Sofia, C-118/22, EU:C:2024:97, bod 47).
- 54 Za tímto účelem, jak vyplývá ze samotného znění tohoto článku 10, musí být požadavek, podle kterého je zpracování citlivých údajů povoleno „pouze tehdy, pokud je zcela nezbytné“, vykládán tak, že definuje přísnější podmínky pro zákonnost zpracování takových údajů ve vztahu k podmínkám vyplývajícím z čl. 4 odst. 1 písm. b) a c) a čl. 8 odst. 1 směrnice 2016/680, které odkazují pouze na „nezbytnost“ zpracování údajů, které obecně patří do působnosti téže směrnice [v tomto smyslu viz rozsudek Registrace biometrických a genetických údajů I, bod 117, a rozsudek ze dne 4. října 2024, Bezirkshauptmannschaft Landeck (Pokus o přístup k osobním údajům uloženým v mobilním telefonu), C-548/21, EU:C:2024:830, bod 107].

- 55 V rozsudku Registrace biometrických a genetických údajů I Soudní dvůr rozhodl, že vnitrostátní právní předpisy, které stanoví systematické shromažďování biometrických a genetických údajů každého obviněného z úmyslného trestného činu stíhaného z úřední povinnosti, aniž stanoví povinnost příslušného orgánu ověřit a prokázat „naprostou nezbytnost“ tohoto shromažďování v souladu s povinností, která pro něj vyplývá z článku 10 směrnice 2016/680, jsou v zásadě v rozporu s tímto článkem 10, jelikož takové právní předpisy mohou vést k nediferencovanému a generalizovanému shromažďování biometrických a genetických údajů většiny obviněných (v tomto smyslu viz rozsudek Registrace biometrických a genetických údajů I, body 128, 129 a 135).
- 56 V této souvislosti však Soudní dvůr v bodě 133 rozsudku Registrace biometrických a genetických údajů I uvedl, že je na předkládajícím soudu, aby zejména ověřil, zda lze za účelem zajištění účinnosti článku 10 směrnice 2016/680 vykládat vnitrostátní právo v souladu s unijním právem. Soudní dvůr tím tedy vyzval uvedený soud, aby určil, zda vnitrostátní právo umožňuje příslušným orgánům ve smyslu čl. 3 bodu 7 této směrnice posoudit „naprostou nezbytnost“ shromažďování jak biometrických údajů, tak genetických údajů dotyčné osoby pro účely jejich registrace. Soudní dvůr tím chtěl uvedenému soudu připomenout, že mu zásada přednosti zejména ukládá, aby v co možná největším rozsahu vykládal své vnitrostátní právo způsobem, který je v souladu s unijním právem [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. dubna 2023, M. D. (Zákaz vstupu do Maďarska), C-528/21, EU:C:2023:341, bod 99 a citovaná judikatura]. V citovaném bodě bylo proto uvedeno, že daný soud musí ověřit, zda lze vnitrostátní právo vykládat v tom smyslu, že orgány příslušné k provedení tohoto zpracování údajů jsou schopny provést posouzení, které od nich vyžaduje tento článek 10.
- 57 Z toho plyne, jak zdůraznil generální advokát zejména v bodech 24 a 55 svého stanoviska, že na rozdíl od předpokladu, na němž jsou založeny otázky předkládajícího soudu, není v případě, že příslušný orgán není podle vnitrostátního práva povinen posoudit „naprostou nezbytnost“ zpracování, které provedl nebo které zamýšlí provést, možné, aby soud, jemuž byla věc předložena za účelem rozhodnutí o takovém zpracování osobních údajů provedeném tímto příslušným orgánem, zajistil namísto posledně uvedeného splnění povinnosti, která pro uvedený orgán vyplývá z uvedeného článku 10.
- 58 Je tudíž nutno konstatovat, že výklad vnitrostátního práva, na jehož základě předkládající soud zamýšlí sám posoudit „naprostou nezbytnost“ shromažďování biometrických a genetických údajů dotyčné osoby, nemůže zaručit soulad takových vnitrostátních právních předpisů, jako jsou vnitrostátní právní předpisy uvedené v bodě 57 tohoto rozsudku, s unijním právem, jelikož v žádném případě neumožňuje zhojit skutečnost, že příslušné orgány nemají podle těchto právních předpisů povinnost ověřit a prokázat „naprostou nezbytnost“ takového shromažďování.
- 59 Takový závěr je ostatně podpořen skutečností, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká, jak vyplývá z bodů 18, 20, 22 a 23 tohoto rozsudku, vnitrostátních právních předpisů, které stanoví, že shromažďování biometrických a genetických údajů osob obviněných z úmyslného trestného činu stíhaného z úřední povinnosti podléhá nucenému výkonu, který na žádost příslušných orgánů povolí příslušný soud, pokud dotyčná osoba s takovým shromažďováním nesouhlasí. Naproti tomu, jak bulharská vláda potvrdila na jednání v odpovědi na otázku Soudního dvora, pokud dotyčná osoba se shromažďováním souhlasila, o takové soudní povolení se nežádá, takže příslušné orgány mohou provést uvedené shromažďování pouze na základě tohoto souhlasu.

- 60 V takové situaci proto příslušný soud není již z povahy věci schopen zajistit právní ochranu dotyčných osob, které takový souhlas udělily, zejména pokud jde o kontrolu, že příslušné orgány dodržují požadavek naprosté nezbytnosti, jak byl vyložen v judikatuře zmíněné v bodech 53 až 55 tohoto rozsudku.
- 61 Z výše uvedeného vyplývá, že na první otázku je třeba odpovědět, že článek 10 směrnice 2016/680 ve spojení s čl. 4 odst. 1 písm. a) až c), jakož i s čl. 8 odst. 1 a 2 této směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že pokud vnitrostátní právní předpisy stanoví systematické shromažďování biometrických a genetických údajů každé osoby obviněné z úmyslného trestného činu stíhaného z úřední povinnosti pro účely jejich registrace, aniž stanoví povinnost příslušného orgánu ve smyslu čl. 3 bodu 7 uvedené směrnice ověřit a prokázat naprostou nezbytnost tohoto shromažďování v souladu s článkem 10 téže směrnice, splnění takové povinnosti nemůže být zajištěno soudem, na který se tento příslušný orgán obrátil za účelem nuceného výkonu uvedeného shromažďování, jelikož posouzení požadované na základě tohoto článku 10 má provést uvedený příslušný orgán.

K druhé otázce

- 62 Vzhledem k odpovědi na první otázku není třeba odpovídat na druhou otázku.

K nákladům řízení

- 63 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

Článek 10 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV, ve spojení s čl. 4 odst. 1 písm. a) až c) a čl. 8 odst. 1 a 2 této směrnice,

musí být vykládán v tom smyslu, že

pokud vnitrostátní právní předpisy stanoví systematické shromažďování biometrických a genetických údajů každé osoby obviněné z úmyslného trestného činu stíhaného z úřední povinnosti pro účely jejich registrace, aniž stanoví povinnost příslušného orgánu ve smyslu čl. 3 bodu 7 uvedené směrnice ověřit a prokázat naprostou nezbytnost tohoto shromažďování v souladu s článkem 10 téže směrnice, splnění takové povinnosti nemůže být zajištěno soudem, na který se tento příslušný orgán obrátil za účelem nuceného výkonu uvedeného shromažďování, jelikož posouzení požadované na základě tohoto článku 10 má provést uvedený příslušný orgán.

Podpisy